

JÄTEMAKSUJEN KOHTUULLISTAMISEN PERIAATTEET (jätetaksan liite 3.)

Jyväskylän seudun jätelautakunta on siirtänyt osan toimivallastaan hallintosäännön ja toimintasäännön mukaisesti viranhaltijoille. Viranhaltijapäätökset tehdään jätelain asettamissa rajoissa ja lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Tavoitteena on varmistaa, että jätemaksuja koskevat päätökset käsitellään johdonmukaisesti ja yhdenmukaisin perustein. Näin varmistetaan, että jätelautakunnan toimialueen kuntalaisia kohdellaan päätöksenteossa yhdenvertaisesti.

1. JÄTEMAKSUJEN MÄÄRÄÄMISEN YLEISET PERIAATTEET

Jätemaksu peritään kaikilta kotitalouksilta ja vapaa-ajan asunnoilta. Jätemaksu peritään myös silloin, kun kiinteistön käyttö on vähäistä. Syntyvän jätteen vähäinen määrä, jätteiden omatoiminen käsittely, kiinteistön omistajan tai haltijan ikä, terveydentila, vähävaraisuus tai muu sosiaalinen syy eivät ole perusteita jättää jätemaksua perimättä.

Jätemaksua ei myöskään kohtuullisteta sen perusteella, että vapaa-ajan asunnolta kuljetetaan jätteitä vakitukselle asunnolle tai jätteitä käsitellään jätehuoltomääräysten vastaisesti (esimerkiksi polttamalla). Useiden talojen, asuntojen tai vapaa-ajan asuntojen omistaminen ei myöskään oikeuta maksun kohtuullistamiseen, sillä jätehuolto on järjestettävä jokaiselle kiinteistölle erikseen. Kiinteistön omistajan tai haltijan katsotaan vastaavan myös jätehuollon infrastruktuurin ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista.

Jätemaksua voidaan kohtuullistaa joko etukäteen maksua määrättäessä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen perusteella. Kohtuullistaminen edellyttää aina perusteltua syytä, ja maksuperusteiden tulee olla tasapuolisia ja kohtuullisia. Päätös jätemaksun kohtuullistamisesta, perimättä jättämisestä tai jätemaksulaskusta tehdyn oikaisun (jätemaksumuistutus) ratkaisemisesta voidaan tehdä määräaikaiseksi tai toistaiseksi voimassa olevaksi. Määräaikaisuus voi koskea esimerkiksi kalenterivuotta, hakemuksessa esitettyä ajanjaksoa tai yksittäistä laskutuskautta.

2. MUUTOKSEN HAKEMINEN JÄTEMAKSUUN

Jätemaksu voidaan jättää perimättä, jos rakennus on täysin asuinkelvoton tai muutoin kokonaan asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton.

Asuinkelvottomuudesta on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys, joka voi olla:

- riippumattoman asiantuntijan lausunto rakennuksen kunnosta tai
- valokuvin täydennetty selvitys, josta rakennuksen käyttökelvottomuus on selvästi todennettavissa.

Kun riittävät selvitykset on toimitettu ja rakennus todetaan asuinkelvottomaksi/käyttökelvottomaksi, jätemaksu poistetaan. Päätöksen tekee jätelautakunnan alainen viranhaltija, ja päätös annetaan tiedoksi jätelain mukaisesti. Lisäksi päätös toimitetaan myös kyseisen kunnan rakennusvalvontaan.

3. PERUSMAKSUN KOHTUULLISTAMINEN

Perusmaksu on asuinhuoneistokohtainen vuosimaksu, joka määrätään maksettavaksi jokaiselle kotitalouden asuinhuoneistolle sekä vapaa-ajan asunnolle. Perusmaksun suuruus perustuu rakennus- ja kiinteistörekisterissä merkittyyn rakennuksen käyttötarkoitukseen (vakituinen tai vapaa-ajan asuminen) sekä asuntojen lukumäärään kyseisellä laskutuskaudella.

Perusmaksua voidaan kohtuullistaa seuraavissa tilanteissa:

- Jos vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus on tyhjillään tai sen käyttötarkoitus on vapaa-ajan asuminen, perusmaksu peritään vapaa-ajan asunnon mukaisena.
- Kun kiinteistön jätehuolto on viranhaltijapäätöksellä keskeytetty, perusmaksua ei peritä keskeytyksen ajalta.
- Jos kiinteistöllä on useampi saman henkilön omistama rakennus, jotka sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, samassa pihapiirissä ja ovat saman talouden käytössä perusmaksu peritään vain yhdestä rakennuksesta, rakennuksen todellisen käyttötarkoituksen mukaan.
 - Jos samalla kiinteistöllä sijaitsevia rakennuksia käyttää useampi talous (esim. eri omistajat, kuolinpesät, perikunnat, säätiöt, kiinteistö- tai osakeyhtiöt), perusmaksu peritään jokaisesta rakennuksesta erikseen.
- Kun kaksiasuntoisen talon molemmat asunnot ovat saman talouden käytössä, perusmaksu peritään vain yhdestä huoneistosta.
- Perusmaksua ei peritä, jos rakennus on täysin asuinkelvoton tai muutoin asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton.

4. TYHJENNYSMAKSUJEN KOHTUULLISTAMINEN

Keräysvälineen tyhjennysmaksua ei kohtuullisteta tai poisteta jälkikäteen, jos tyhjennykset on tehty jätehuollon asiakasrekisteriin sovitun mukaisesti eikä kiinteistön omistaja, haltija tai maksun saaja ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista etukäteen.

Virheelliset laskutukset voidaan korjata ilman viranhaltijapäätöstä.

5. TYHJENNYSMAKSUJEN KOHTUULLISTAMINEN HÄIRIÖ- TAI POIKKEUSTILANTEISSA

Jätelain 81 §:n mukaan jätemaksu voidaan jätehuoltoviranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen, jos viranomainen on perustelluista ja erityisistä syistä myöntänyt poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta.

Mikäli kiinteistöittäisten keräysvälineiden tyhjentäminen ei ole alueella häiriö- tai poikkeustilanteen vuoksi mahdollista ja alueella on otettu käyttöön väliaikaiset keräysvälineet, voidaan jäteastian tyhjennysmaksuja kohtuullistaa poikkeamalla taksan maksuperusteista.

Taksan maksuperusteista poikkeamisesta tehdään päätös, jossa määritellään poikkeustilanteen perusteet, kohtuullistamisen laajuus ja tapa sekä poikkeustilanteissa sovellettavat maksuperusteet. Jätemaksut laskutetaan päätöksen mukaisesti poikkeustilanteen ajan.

6. AIKAISEMMIN TEHDYT PÄÄTÖKSET

Alueen kotitalouksien ja vapaa-ajan asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi jätehuoltoviranomainen voi ottaa aiemmin myönnettyt poikkeuspäätökset uudelleen tarkasteltaviksi, jos

olosuhteet muuttuvat. Tällöin päätös voidaan korvata uudella päätöksellä. Myös toistaiseksi voimassa olevat päätökset voidaan käsitellä uudelleen, jos kiinteistön olosuhteissa, jätelainsäädännössä tai jätehuoltomääräyksissä tapahtuu muutoksia.